

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	29.01.2007
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2009
Avaldamismärge:	

Täiskasvanute koolituse seadus

Vastu võetud 10.11.1993

[RT I 1993, 74, 1054](#)

jõustumine 10.12.1993 (v.a § 16 märgitud erisused)

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
26.06.1996	RT I 1996, 49, 953	26.07.1996
16.06.1998	RT I 1998, 61, 988	16.07.1998
terviktekst RT paberandjal	RT I 1998, 71, 1200	
13.01.1999	RT I 1999, 10, 150	14.02.0199
16.06.1999	RT I 1999, 60, 617	26.07.1999, osaliselt 1.01.2000 ja 1.01.2001
16.10.2002	RT I 2002, 90, 521	01.01.2003
29.01.2003	RT I 2003, 20, 116	10.03.2003
23.10.2003	RT I 2003, 71, 473	24.11.2003
21.04.2004	RT I 2004, 41, 276	05.07.2004
21.12.2006	RT I 2007, 4, 17	29.01.2007

I. peatükk Üldsätted

§ 1. Seadus sätestab täiskasvanute koolituse alused ja õiguslikud tagatised täiskasvanutele nende soovikohaseks õppeks kogu eluea jooksul.

[[RT I 1999, 60, 617](#)- jõust. 26.07.1999]

§ 2. Käesoleva seaduse tähenduses on täiskasvanute koolitusasutused on riigi- ja munitsipaalasutused, koolitusluba omavad erakoolid, era- ja avalik-õiguslikud juriidilised isikud, kui täiskasvanute koolitus on nende seadusest või põhikirjast (põhimäärusest) tulenev tegevus, ning füüsilisest isikust ettevõtjad.

[[RT I 1999, 60, 617](#)- jõust. 26.07.1999]

§ 3. (1) Sõltuvalt eesmärgist on koolitus käesoleva seaduse kohaselt:

- 1) tasemekoolitus;
- 2) tööalane koolitus;
- 3) vabahariduslik koolitus.

(2) Tasemekoolitus võimaldab õhtuses või kaugõppe õppevormis või eksternina omandada põhiharidust ja üldkeskharidust, osakoormusega läbida kutseõpet või kutsekeskharidusõpet ja osakoormusega või eksternina omandada kõrgharidust. Tasemekoolituse läbimist tõendab tunnistus või diplom.

[[RT I 2007, 4, 17](#)- jõust. 29.01.2007]

(3) Tööalane koolitus võimaldab kutse-, ameti- ja/või erialaste teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamist ja täiendamist, samuti ümberõpet kas töökohas või koolitusasutuses. Tööalase koolituse läbimist tõendab tunnistus või tõend.

(4) Vabahariduslik koolitus võimaldab isiksuse, tema loovuse, annete, initsiatiivi ja sotsiaalse vastutustunde arengut ning elus vajalike teadmiste, oskuste ja võimete lisandumist. Õpe toimub kursuste, õpiringi või muus õppijatele sobivas vormis.

§ 4. (1) Tasemekoolitust võimaldavate haridusasutuste tegevusele laienevad põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (RT I 1993, 63, 892; 79, 1186; 1994, 91, 1528; 1996, 49, 953; 1997, 24, 365; 26, lk 880; 69, 1111), kutseõppeasutuse seadus, rakenduskõrgkooli seadus ülikooliseadus (RT I 1995, 12, 119; 1996, 49, 953; 51, 965; 1997, 42, 678; 1998, 57, 859; 1999, 10, 150) ning erakooliseadus (RT I 1998, 57, 859; 1999, 24, 358; 51, 550)

(2) [Kehtetu -RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

(3) Töölalast ja vabahariduslikku koolitust võivad korraldada kõik käesoleva seaduse §-s 2 nimetatud asutused ja isikud.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtjatele ja eraõiguslikele juriidilistele isikutele, kes võimaldavad huvialahariduse omandamist või korraldavad täiskasvanute töölalast või vabahariduslikku koolitust, kohaldatakse erakooliseadust, kui nende poolt korraldatav õpe kestab enam kui 120 tundi või kuus kuud aastas. [RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

(5) Riigi- või munitsipaalkutseõppeasutuste ja riigi rakenduskõrgkoolide poolt korraldatava täiskasvanute töölalase koolituse läbiviimisele kohaldatakse kutseõppeasutuse seadust (RT I 1998, 65/65, 1007; 1999, 10, 150; 51, 550) ning rakenduskõrgkooli seadust (RT I 1998, 61, 980; 1999, 10, 150).

(6) [Kehtetu -RT I 2004, 41, 276- jõust. 05.07.2004]

§ 4¹. [Kehtetu -RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

II. peatükk Õppimisvõimaluste tagamine

§ 5. [Kehtetu]

§ 6. Vabariigi Valitsus:

- 1) kiidab heaks täiskasvanuhariduse riiklikud prioriteedid;
 - 2) lähtudes prioriteetidest, näeb riigieelarve eelnõus Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala kuludes ette vahendid täiskasvanute koolituseks ja täiskasvanuhariduse uuringuteks;
 - 3) moodustab Täiskasvanuhariduse Nõukogu ja kinnitab tema põhimääruse.
- [RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 6¹. (1) Täiskasvanuhariduse Nõukogu on Vabariigi Valitsuse nõuandev kogu, kes:

- 1) nõustab Vabariigi Valitsust täiskasvanuhariduse küsimustes;
- 2) nõustab Vabariigi Valitsust riigieelarve eelnõu koostamisel täiskasvanuhariduse toetuseks ettenähtud vahendite osas;
- 3) selgitab välja täiskasvanuhariduse riiklikud prioriteedid;
- 4) annab esitatud aruannete põhjal hinnangu riigieelarvest täiskasvanuhariduse toetuseks eraldatud vahendite kasutamisele.

(2) Täiskasvanuhariduse Nõukogu esimeheks on ametikoha järgselt haridus- ja teadusminister, kes nimetab Täiskasvanuhariduse Nõukogu liikmete hulgast aseesimehe.

(3) Täiskasvanuhariduse Nõukogu tehnilise teenindamise tagab Haridus- ja Teadusministeerium.

[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

§ 7. Kohalikud omavalitsusorganid:

- 1) tagavad omavalitsusüksuse territooriumil alaliselt elavatele isikutele võimaluse põhi- ja keskhariiduse omandamiseks ja soodustavad töölalast ning vabahariduslik koolitust, tehes vajaduse korral koostööd teiste omavalitsusüksustega;
- 2) toetavad töötute, tööotsijate ja teiste sotsiaalselt vähekindlustatud isikute ning puudega isikute koolitust.

§ 8. (1) Töölepingu alusel töötavatele ja avalikus teenistuses olevatele isikutele antakse koolituses osalemiseks õppepuhkust.

(2) Õppepuhkus tähendab töölepingu või teenistussuhte peatumist käesoleva seadusega ettenähtud korras. Puhkuse kestuse arvutamine toimub puhkuseseaduses (RT 1992, 37, 481; 1993, 10, 150; RT I 1994, 84, 1474; 1995, 16, 228; 1997, 74, 1229; 93, 1560) sätestatud korras.

(3) Tasemekoolituses osalemiseks antakse töötaja või teenistuja soovil õppesessioonideks õppepuhkust koolitusasutuse teatise alusel sessiooni ajaks vähemalt 30 kalendripäevaks õppeaasta jooksul.

(4) Tasemekoolituse puhul antakse õppe lõpetamiseks täiendavat õppepuhkust:

- 1) põhihariduse omandamise puhul 28 kalendripäeva;
- 2) keskhariiduse omandamise puhul 35 kalendripäeva;
- 3) kõrghariiduse omandamise või bakalaureuse kraadi kaitsmise puhul 42 kalendripäeva;
- 4) magistri- ja doktoritöö kaitsmise puhul 49 kalendripäeva.

(5) Tasemekoolitusega seotud õppepuhkusel viibivale töötajale või teenistujale säilitab tööandja keskmise töötasu kümneks päevaks. Ülejäänud õppepuhkuse päevadeks säilitab tööandja töötaja või teenistuja töötasu vähemalt kehtiva miinimumpalga ulatuses.

(5¹) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 ettenähtud õppepuhkusele on tööandja kohustatud andma töötaja või teenistuja avalduse ning õppeasutuse teatise alusel kuni seitse kalendripäeva palgata puhkust avalduses näidatud ajal.

(6) Töölases koolituses osalemiseks antakse töötaja või teenistuja avalduse ning koolitusasutuse teatise alusel õppepuhkust vähemalt 14 kalendripäevaks aastas keskmise palga säilitamisega.

(7) Vabahariduslikus koolituses osalemiseks antakse töötaja või ametniku avalduse ning koolitusasutuse teatise alusel palgata õppepuhkust vähemalt seitsmeks kalendripäevaks aastas.

(8) Tööandja osalus koolitusega seotud täiendavate kulutuste katmises sätestatakse töö- või kollektiivlepingus.

(9) Koolitusest osavõtuks esitab töötaja või teenistuja tööandjale koolitusasutuse poolt antud teatise õppe toimumise aja ja sisu kohta.

[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

§ 9. Tööandja võib õppepuhkuse andmist edasi lükata juhul, kui üle 10 protsendi töötajatest või teenistujatest on samaaegselt õppepuhkusel.

[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

III. peatükk

Koolituse korraldamine

§ 10. Täiskasvanute koolituse üldist koordineerimist korraldab Haridus- ja Teadusministeerium.

[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 11. Omandivormist olenemata on täiskasvanute koolitusasutus õppetegevuse korraldamisel, koolitusvormide, õppekavade ja -meetodite valikul ning vahendite kasutamisel haridusalaste õigusaktidega sätestatud piires iseseisev.

IV. peatükk

Koolituse finantseerimine

§ 12. [Kehtetu]

§ 13. (1)–(2) [Kehtetud]

(3) Töötajate ja töötute koolituse kursused tellib ja nende eest tasub Sotsiaalministeerium. Vahendeid selleks võib eraldada ka kohalik omavalitsus oma eelarvest.

(4) Täiskasvanute tööalase koolituse võimaluste tagamiseks võidakse vahendeid ette näha valla- või linnaeelarves.

(5) Riigiasutuste töötajatele ja teenistujatele nähakse tööalaseks koolituseks ette vahendid riigieelarves - nimetatud töötajate ja teenistujate aastasest palgafondist kahe kuni nelja protsendi ulatuses.

(5¹) Pedagoogidele, kelle palgad kaetakse riigieelarvest, nähakse tööalaseks koolituseks ette vahendid riigieelarves - nimetatud pedagoogide aastasest palgafondist vähemalt kolme protsendi ulatuses.

(5²) Kohaliku omavalitsuse asutuste pedagoogidele, kelle palgad kaetakse valla- või linnaeelarvest, nähakse tööalaseks koolituseks ette vahendid riigieelarves - nimetatud pedagoogide aastasest palgafondist vähemalt kolme protsendi ulatuses.

(6) Kohaliku omavalitsuse töötajate ja teenistujate tööalaseks koolituseks nähakse ette kulud omavalitsustsükse eelarves.

[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999; lõigete 5 ja 52 osas 1.01.2000]

§ 14. (1) Vabaharidusliku koolituse eest tasub sellest huvitatud füüsiline või juriidiline isik.

(2) Vabaharidusliku koolituse toetuseks võidakse ette näha vahendid riigi- ja valla- või linnaeelarves, kusjuures riigieelarve vahenditest toetatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi kaudu vaid koolitusluba omavate täiskasvanute koolitusasutuste õpetajate ja direktorite (juhatajate) töötasu.
[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

§ 15. Riigieelarvest käesoleva seaduse § 6 punktis 2 ja § 14 lõikes 2 nimetatud vahendite taotlemise tingimused ja [finantseerimise korra kehtestab Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 1999, 60, 617- jõust. 26.07.1999]

V. peatükk Rakendamine

§ 16. Käesoleva seaduse § 7 punkt 1 ja § 13 5. lõige jõustuvad 1995. aasta 1. jaanuaril.

§ 16¹. (1) Enne 2004/05. õppeaastat keskhariduse baasil läbiviidavale kutsekeskhariduse õppekavale vastuvõetud õpilastele laienevad käesolevas seaduses sätestatud tasemekoolituse sätted, kui õpe toimub õhtuses või kaugõppe vormis.

(2) Enne 2003/04. õppeaastat kõrgharidust omandama asunud üliõpilastele, samuti akadeemilist kraadi taotlevatele isikutele laienevad käesolevas seaduses sätestatud tasemekoolituse sätted, kui õpe toimub kaugõppes või eksternina.

(3) Enne 2006. aasta 1. jaanuari kutsekeskharidust põhihariduse või keskhariduse baasil õppima asunud isikutele laienevad käesolevas seaduses sätestatud tasemekoolituse sätted, kui õpe toimub osakoormusega õppes või eksternina.
[RT I 2007, 4, 17- jõust. 29.01.2007]

§ 17. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]